

С. П. Білоус,
д. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та державної служби,
Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6834-9765>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.8.14

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ У СТИМУЛЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО БІЗНЕСУ

S. Bilous,
Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management
and Public Service, Cherkasy National University named after Bohdan Khmelnytsky

THE EFFECTIVENESS OF THE TAX SYSTEM IN STIMULATING INNOVATIVE DEVELOPMENT OF CREATIVE BUSINESS

У статті досліджено ефективність податкової системи як ключового інструменту стимулювання інноваційного розвитку креативного бізнесу в умовах євроінтеграції та глобалізації. Обґрунтовано роль податкової політики у формуванні сприятливого середовища для розвитку креативних індустрій, які базуються на інтелектуальному капіталі та інноваціях. Проаналізовано вплив податкового навантаження, механізмів податкового регулювання та адміністрування на інноваційну активність підприємств. Визначено основні проблеми податкової системи України, зокрема її невідповідність специфіці креативного бізнесу, надмірний податковий тиск та недостатність стимулюючих інструментів. Запропоновано стратегічні напрями підвищення ефективності податкової системи, зокрема впровадження інноваційно орієнтованих податкових стимулів, оптимізацію податкового навантаження, спрощення та цифровізацію податкового адміністрування, а також гармонізацію з нормами ЄС. Доведено, що реалізація цих заходів сприятиме розвитку креативного підприємництва, підвищенню інноваційної активності та інтеграції України у глобальний економічний простір.

The article examines the effectiveness of the tax system as a key instrument for stimulating the innovative development of creative business in the context of globalization and European integration. It is substantiated that the tax policy plays a crucial role in shaping a favorable institutional environment for the development of creative industries, which are based on intellectual capital, innovation, and the creation of intangible value. The study highlights that an efficient tax system should perform not only a fiscal function but also a regulatory and stimulating one, encouraging entrepreneurial activity and innovation processes. The impact of tax burden, tax regulation instruments, and tax administration on the development of innovative entrepreneurship is analyzed. It is determined that excessive tax pressure, complexity of administration, and instability of tax legislation significantly limit the investment capacity of enterprises, hinder the implementation of innovative projects, and contribute to the shadowing of business activities and the outflow of creative capital abroad. At the same time, the research emphasizes that properly designed tax incentives, including R&D tax credits, preferential taxation for startups, and reduced taxation on intellectual property, can significantly enhance innovation activity and support the growth of creative industries. The main problems of the tax system in Ukraine in the context of supporting creative business are identified, including its

insufficient adaptation to the specifics of creative industries, high tax burden on small and medium-sized enterprises, imperfect tax control mechanisms, lack of systematic tax incentives, and a low level of harmonization with European practices. These issues limit the integration of Ukrainian creative businesses into global value chains and reduce their international competitiveness. The article proposes strategic directions for improving the effectiveness of the tax system, such as the introduction of innovation-oriented tax incentives, optimization of tax burden, simplification and digitalization of tax administration, and alignment with EU standards. It is argued that the implementation of these measures will contribute to the development of creative entrepreneurship, increase innovation activity, and ensure the integration of Ukraine into the global economic space.

Ключові слова: податкова система, податкова політика, оподаткування, податкове навантаження, ефективність податкової системи, креативний бізнес, креативні індустрії, інноваційний розвиток, креативне підприємництво.

Key words: tax system, tax policy, taxation, tax burden, efficiency of the tax system, creative business, creative industries, innovative development, creative entrepreneurship.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У сучасних умовах трансформації економіки особливого значення набуває розвиток креативного бізнесу як важливого драйвера інновацій, цифровізації та формування доданої вартості. Креативні індустрії забезпечують не лише економічне зростання, а й підвищення конкурентоспроможності країни на глобальному рівні.

Водночас ефективність функціонування креативного сектору значною мірою залежить від інституційного середовища, ключовим елементом якого виступає податкова система. Саме податкова політика може або стимулювати розвиток інноваційного підприємництва, або стримувати його через надмірне податкове навантаження та складність адміністрування.

Особливої актуальності дослідження набуває в умовах євроінтеграції України, де необхідним є формування ефективної податкової моделі, що відповідатиме європейським практикам підтримки інновацій та креативних індустрій.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика ефективності податкової системи та її впливу на інноваційний розвиток економіки є предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Значна увага приділяється ролі податкової політики як інструменту стимулювання інноваційної активності, розвитку підприємництва та формування конкурентоспроможної економіки.

Зокрема, у працях вітчизняних дослідників розкрито теоретико-методологічні засади функціонування податкової системи та її впливу на інноваційні процеси. Так, у дослідженні О. Побережця [1] обґрунтовано взаємозв'язок між характеристиками податкової системи та розвитком інноваційної діяльності, підкреслено необхідність її адаптації до сучасних економічних викликів.

Аналогічної позиції дотримуються О. Данілов та інші науковці [2], які досліджують механізми податкового стимулювання інновацій та наголошують на важливості орієнтації податкової політики на підтримку національної інноваційної системи.

Вагомий внесок у розвиток теорії податкового стимулювання інновацій зроблено у працях, присвячених аналізу інструментів податкового регулювання. Зокрема, дослідження Н. Слободян, Ю. Левченко, В. Слободян [3] свідчать, що такі інструменти, як податкові кредити, прискорена амортизація, податкові пільги та інвестиційні знижки, здатні суттєво впливати на активізацію інноваційної діяльності підприємств.

Разом із тим, незважаючи на значну кількість наукових праць, питання ефективності податкової системи у стимулюванні саме креативного бізнесу залишається недостатньо дослідженим. Більшість робіт зосереджені на загальних аспектах інноваційної діяльності або окремих галузях (зокрема ІТ-секторі), тоді як комплексний підхід до оцінки впливу податкової політики на розвиток креативних індустрій у контексті міжнародної економічної інтеграції потребує подальшого наукового обґрунтування.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є дослідження ефективності податкової системи у стимулюванні інноваційного розвитку креативного бізнесу та обґрунтування напрямів її вдосконалення в умовах міжнародної економічної інтеграції.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Податкова система виступає одним із ключових інструментів державного регулювання економіки, оскільки через механізми оподаткування держава формує фінансову базу для виконання своїх функцій та одночасно впливає на розподіл і перерозподіл ресурсів у суспільстві. Саме через податки відбувається акумулювання частини створеного валового продукту, який спрямовується на фінан-

сування соціальних програм, розвиток інфраструктури, підтримку стратегічних галузей та забезпечення макроекономічної стабільності. У цьому контексті податкова система не обмежується лише фіскальною роллю, а набуває характеру багатофункціонального інструменту, здатного коригувати економічні процеси [2].

Важливим аспектом функціонування податкової системи є її вплив на поведінку суб'єктів господарювання. Рівень податкового навантаження, структура податків, наявність пільг і стимулів безпосередньо визначають економічні рішення бізнесу: обсяги інвестування, вибір видів діяльності, рівень інноваційної активності, масштаби виробництва та навіть географію розміщення підприємств. За сприятливих умов оподаткування підприємства мають більше можливостей для розширення діяльності, впровадження нових технологій та виходу на нові ринки. Натомість надмірний податковий тиск або складність адміністрування можуть стримувати розвиток бізнесу, сприяти тінізації економіки та знижувати загальний рівень підприємницької активності [4].

Ефективність податкової системи визначається не лише її здатністю забезпечувати стабільні бюджетні надходження, але й тим, наскільки вона сприяє економічному зростанню та інноваційному розвитку. Сучасні підходи до формування податкової політики передбачають баланс між фіскальними інтересами держави та потребами бізнесу. Зокрема, важливим є створення таких умов, за яких податки не виступають виключно як обов'язковий платіж, а трансформуються в інструмент стимулювання підприємництва, підтримки інновацій та розвитку пріоритетних секторів економіки.

Особливого значення це набуває в умовах формування економіки знань, де ключовими факторами розвитку стають інновації, креативність та інтелектуальний капітал. У таких умовах податкова система повинна бути гнучкою, адаптивною та орієнтованою на підтримку нових форм господарювання. Запровадження податкових пільг для інноваційної діяльності, стимулювання інвестицій у дослідження та розробки, спрощення податкового адміністрування для малого і середнього бізнесу є важливими складовими підвищення її ефективності [5].

Податкова система виступає не лише механізмом мобілізації фінансових ресурсів, а й потужним важелем впливу на економічну динаміку. Її ефективність проявляється у здатності створювати сприятливе середовище для розвитку підприємництва, активізації інноваційних процесів та забезпечення сталого економічного зростання.

Креативний бізнес характеризується високим рівнем інтелектуального капіталу, інноваційністю, гнучкістю та орієнтацією на створення нематеріальної доданої вартості. До нього належать такі сфери, як ІТ, дизайн, медіа, реклама, культурні індустрії тощо. Особливістю креативного підприємництва є: високий рівень ризику; залежність від людського капіталу; потреба у постійних інвестиціях в інновації; значна частка нематеріальних активів [6]. У таких умовах податкова система повинна бути адаптованою до специфіки цих секторів і виконувати стимулюючу функцію.

Податкове навантаження є одним із визначальних чинників, що безпосередньо впливають на можливості розвитку креативного бізнесу, оскільки саме через систему оподаткування формується економічне середо-

вище, у якому функціонують підприємства. Для креативних індустрій, які базуються переважно на інтелектуальному капіталі, інноваціях та гнучких бізнес-моделях, рівень податкового навантаження має особливо важливе значення. Надмірне оподаткування у таких умовах може виступати серйозним стримуючим фактором, оскільки обмежує фінансові ресурси, необхідні для розвитку, масштабування та впровадження нових ідей.

Зокрема, високий рівень податкового навантаження призводить до зниження інвестиційної активності, адже підприємства змушені спрямовувати значну частину доходів на виконання податкових зобов'язань замість інвестування у власний розвиток. Це, у свою чергу, обмежує можливості фінансування інноваційних проєктів, які часто потребують значних вкладень і мають довгостроковий період окупності. У сфері креативного бізнесу, де інновації є ключовим фактором конкурентоспроможності, така ситуація може суттєво гальмувати розвиток підприємств [7].

Крім того, надмірне податкове навантаження сприяє тінізації бізнесу, коли суб'єкти господарювання, намагаючись оптимізувати свої витрати, переходять у неформальний сектор економіки. Це не лише знижує надходження до бюджету, але й створює нерівні конкурентні умови на ринку. Ще одним негативним наслідком є відтік креативного капіталу за кордон, коли підприємці, фахівці та інноваційні компанії обирають більш сприятливі податкові юрисдикції для ведення діяльності. У результаті країна втрачає потенціал розвитку високотехнологічних та інноваційних секторів.

Водночас ефективна та збалансована податкова політика може виконувати стимулюючу функцію і сприяти активному розвитку креативних індустрій. Запровадження податкових пільг для інноваційних підприємств дозволяє зменшити фінансовий тиск і створити умови для реалізації нових проєктів. Важливим інструментом є також спеціальні режими оподаткування, які враховують специфіку діяльності креативного бізнесу та забезпечують більш гнучкі умови функціонування. Значний ефект можуть мати податкові кредити на дослідження та розробки (R&D), які стимулюють підприємства інвестувати у створення нових продуктів, технологій та рішень. Крім того, зниження податкового навантаження на стартапи сприяє формуванню сприятливого підприємницького клімату, підтримці молодих компаній та розвитку інноваційної екосистеми [8].

Разом із тим, в Україні, незважаючи на окремі позитивні тенденції, зокрема активний розвиток ІТ-сектору, податкова система все ще має низку суттєвих недоліків. Серед них варто відзначити складність адміністрування податків, що створює додаткові витрати часу та ресурсів для бізнесу. Нестабільність податкового законодавства формує високий рівень невизначеності, що ускладнює стратегічне планування діяльності підприємств. Також спостерігається недостатній рівень стимулювання інноваційної діяльності, що не дозволяє повною мірою реалізувати потенціал креативних індустрій. Особливо гострою є проблема надмірного податкового тиску на малий бізнес, який є основою розвитку креативного підприємництва.

У сучасних умовах розвитку креативних індустрій податкова система України не повною мірою відповідає потребам інноваційної економіки. Незважаючи на окремі позитивні зрушення, зберігається низка системних проблем, що стримують розвиток креативного бізнесу, зни-

Таблиця 1. Основні проблеми ефективності податкової системи у сфері креативного бізнесу

№	Проблема	Характеристика	Вплив на креативний бізнес
1	Невідповідність податкової системи специфіці креативних індустрій	Орієнтація податкової моделі на традиційні галузі, недостатнє врахування нематеріальних активів та інновацій	Ускладнення діяльності інноваційних підприємств, зниження ефективності бізнес-моделей
2	Високе податкове навантаження	Значний рівень податкового тиску, особливо для малого та середнього бізнесу	Зниження інвестиційної активності, стримування розвитку стартапів
3	Недосконалість податкового контролю	Надмірний адміністративний тиск у поєднанні з недостатньою прозорістю та ефективністю контролю	Зростання витрат бізнесу, ризики корупційних проявів, зниження довіри до системи
4	Відсутність системних податкових стимулів	Обмежене використання інструментів підтримки інновацій (пільг, кредитів, стимулів для R&D)	Гальмування інноваційного розвитку, зниження конкурентоспроможності
5	Низький рівень інтеграції з європейськими практиками	Недостатня гармонізація податкової політики з нормами та підходами ЄС	Ускладнення виходу на міжнародні ринки, обмеження участі у глобальних ланцюгах вартості

Джерело: узагальнено автором.

жують його інвестиційну привабливість та обмежують інтеграцію у міжнародні економічні процеси. Узагальнення основних проблем ефективності податкової системи у сфері креативного підприємництва подано в таблиці 1.

Як видно з таблиці, проблеми ефективності податкової системи у сфері креативного бізнесу мають комплексний та системний характер. Найбільш вагомими є структурні недоліки податкової моделі, яка недостатньо адаптована до особливостей інноваційної та креативної діяльності. Це проявляється у неврахуванні ролі інтелектуального капіталу, гнучких форм зайнятості та цифрових бізнес-моделей. Водночас значний рівень податкового навантаження та складність адміністрування створюють додаткові бар'єри для розвитку малого та середнього бізнесу, який є основою креативних індустрій. Недосконалість податкового контролю посилює ці проблеми, формуючи середовище з підвищеними ризиками та низьким рівнем довіри між державою і бізнесом [9].

Окремої уваги потребує відсутність системних стимулів для інноваційної діяльності, що обмежує можливості розвитку нових технологій та креативних продуктів. Крім того, недостатня інтеграція податкової політики з європейськими практиками стримує включення українського креативного бізнесу до міжнародних ланцюгів доданої вартості [9]. Усунення зазначених проблем є необхідною умовою підвищення ефективності податкової системи та активізації інноваційного розвитку креативних індустрій.

Підвищення ефективності податкової системи в умовах розвитку креативної економіки потребує комплексного та системного підходу, орієнтованого не лише на забезпечення фіскальних надходжень, а й на формування сприятливого середовища для інноваційної діяльності. Особливість креативного бізнесу полягає у його високій залежності від інтелектуального капіталу, гнучких форм організації та постійної генерації нових ідей, що вимагає адаптації податкових інструментів до сучасних економічних реалій [10].

Насамперед важливим напрямом є запровадження ефективних податкових стимулів для інноваційної діяльності. Йдеться про створення умов, за яких підприємствам буде економічно вигідно інвестувати у дослідження та розробки. Застосування податкових кредитів на R&D дозволяє частково компенсувати витрати на інновації, що особливо важливо для креативного бізнесу, де такі витрати є значними та ризиковими. Пільгове оподаткування стартапів сприяє їх становленню на почат-

кових етапах розвитку, коли фінансові ресурси є обмеженими, а рівень невизначеності — високим. Крім того, зниження податкового навантаження на операції, пов'язані з інтелектуальною власністю, стимулює створення та комерціалізацію креативних продуктів.

Другим важливим напрямом є оптимізація податкового навантаження, що передбачає більш гнучкий і диференційований підхід до різних секторів економіки, зокрема креативних індустрій. Врахування їх специфіки дозволяє сформувати більш справедливую та ефективну систему оподаткування. Особливу увагу слід приділити підтримці малого та середнього бізнесу, який є основним носієм інновацій у креативному секторі. Зменшення податкового тиску на ці підприємства сприятиме їх розвитку, розширенню діяльності та підвищенню конкурентоспроможності.

Не менш важливим є спрощення податкового адміністрування, оскільки складні та бюрократизовані процедури виступають суттєвим бар'єром для розвитку бізнесу. Цифровізація податкових процесів, впровадження електронних сервісів та автоматизація звітності дозволяють зменшити адміністративні витрати, підвищити прозорість і ефективність взаємодії між державою та платниками податків. Скорочення бюрократичних процедур, у свою чергу, знижує ризики помилок і зловживань, створюючи більш сприятливі умови для підприємницької діяльності.

Важливим стратегічним напрямом є гармонізація податкової системи з європейськими стандартами. У контексті євроінтеграції це передбачає адаптацію національного податкового законодавства до практик ЄС, що сприятиме підвищенню прозорості, передбачуваності та стабільності податкової політики. Така гармонізація створює передумови для активнішої інтеграції українського креативного бізнесу у міжнародні ланцюги доданої вартості, розширення експортних можливостей та залучення іноземних інвестицій.

Окрему роль відіграє розвиток інноваційної екосистеми, яка забезпечує взаємодію між бізнесом, державою, науковими установами та інвесторами. Підтримка кластерних ініціатив сприяє концентрації ресурсів, обміну знаннями та формуванню синергії між учасниками ринку. Стимулювання креативного підприємництва, зокрема через освітні програми, грантову підтримку та інституційні механізми, дозволяє створити сприятливе середовище для появи нових ідей та їх реалізації.

Підвищення ефективності податкової системи має базуватися на поєднанні стимулюючих, регуляторних та

інституційних заходів. Лише за умови комплексної трансформації податкової політики можливо забезпечити активізацію інноваційного розвитку креативного бізнесу, підвищення його конкурентоспроможності та інтеграцію у глобальний економічний простір.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Ефективність податкової системи є визначальним фактором розвитку креативного бізнесу в умовах сучасної економіки. Податкова політика повинна виконувати не лише фіскальну, а й стимулюючу функцію, створюючи сприятливе середовище для інноваційного розвитку.

Встановлено, що існуюча податкова система України потребує вдосконалення з урахуванням специфіки креативних індустрій. Основними напрямками підвищення її ефективності є зниження податкового навантаження, впровадження інноваційних стимулів, спрощення адміністрування та гармонізація з європейськими стандартами. Реалізація запропонованих заходів сприятиме розвитку креативного підприємництва, підвищенню інноваційної активності та інтеграції України до глобальних економічних процесів.

Література:

1. Побережець О.В., Філатова М.О. Ефективна податкова система як фактор розвитку інноваційних процесів у державі: досвід Фінляндії та України. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2023. Том 22. Вип. 2 (54). С. 129—138.
2. Данілов О. Модернізація податкової системи та податкового обліку в контексті євроінтеграції. Сталій розвиток економіки. 2026. № 1 (58). С. 30—36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-5>
3. Слободян Н.Я., Левченко Ю.Г., Слободян В.Я. Інновації у податковій політиці: стратегічний підхід до розвитку бізнесу. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Том 10. № 1. С. 140—145.
4. Губанов В., Ущенко П., Денисенко Ю. Модернізація податкової системи України в умовах надзвичайних викликів і загроз. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 12. Том 2. С. 144—156. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2023-2-270-144-156>
5. Миськів Л. Проблеми ведення податкового обліку в умовах трансформаційних процесів в економіці країни. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 4. С. 627—634. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.627>
6. Грищенко І.М. Креативна економіка: перспективи розвитку в Україні. Економіка і суспільство. 2018. № 18. С. 34—39.
7. Ніценко В.С., Данкевич А.Є., Немашкало К.Р. Стимулювання розвитку креативних індустрій в поствоєнний період відновлення економіки України. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2026. Т. 11, № 1. С. 124—128.
8. Осадча О.О., Нєдєлько Д.В. Сприяння розвитку креативних індустрій в Україні: аналіз існуючих фіскальних механізмів підтримки. Цифрова економіка та економічна безпека. 2025. № 1 (16). DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-19>
9. Безугла Л., Лазакович І. Креативні індустрії та креативна економіка: досвід України в умовах війни. Економіка та суспільство. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-30>
10. Ханін С. Інноваційна спроможність регіональних економічних систем в умовах становлення креативної економіки: сучасні виклики для України. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2025. Вип. 338 (1). С. 441—445. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-64>

References:

1. Poberezhets, O.V., and Filatova, M.O. (2023), "An effective tax system as a factor in the development of innovation processes in the state: the experience of Finland and Ukraine", Market economy: modern theory and practice of management, vol. 22, no. 2 (54), pp. 129—138.
2. Danilov, O. (2026), "Modernization of the tax system and tax accounting in the context of European integration", Sustainable Economic Development, vol. 1 (58), pp. 30—36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-5>
3. Slobodian, N., Levchenko, Y., and Slobodian, V. (2025), "Innovations in the tax policy: a strategic approach to business development", Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology, vol. 10, no. 1, pp. 140 — 145.
4. Gubanov, V., Ushchenko, P., and Denysenko, Yu. (2023), "Modernization of the Tax System of Ukraine in Conditions of Extraordinary Challenges and Threats", Current Problems of Economics, vol. 12, no. 2, pp. 144—156. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2023-2-270-144-156>
5. Myskiv, L. (2024), "Problems of tax accounting in the context of transformation processes in the country's economy", Economic Analysis, Vol. 34, no. 4, pp. 627—634. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.04.627>
6. Hryshchenko, I.M. (2018), "Creative economy: development prospects in Ukraine", Economy and society, vol. 18, pp. 34—39.
7. Nitsenko, V.S., Dankevych, A.E., and Nemashkalo, K.R. (2026), "Stimulating the development of creative industries in the post-war period of economic recovery in Ukraine", Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology, Vol. 11, no. 1, Pp. 124—128.
8. Osadcha, O.O., and Nediello, D.V. (2025), "Promoting the development of creative industries in Ukraine: analysis of existing fiscal support mechanisms", Digital Economy and Economic Security, vol. 1 (16). DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-19>
9. Bezugla, L., and Lazakovich, I. (2024), "Creative industries and creative economy: Ukraine's experience in wartime", Economy and Society, vol. 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-30>
10. Khanin, S. (2025), "Innovative capacity of regional economic systems in the context of the formation of a creative economy: modern challenges for Ukraine", Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, vol. 338(1), Pp. 441—445. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-64>

Отримано редакцією журналу / Received: 08.04.26

Процеженовано / Revised: 17.04.26

Схвалено до друку / Accepted: 21.04.26